

RJ-Uiting 2026-1: ontwerp-Richtlijn 611 ‘Premiepensioeninstellingen’, aanpassing vanwege Wet Toekomst Pensioenen

<i>Hoofdstuk RJ</i>	<i>611 ‘Premiepensioeninstellingen’</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>102a, 102b, 102c, 102d 210, 218, 219, 221, 222, 302 en 406</i>
<i>Hoofdstuk RJk</i>	<i>-</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>-</i>
<i>Status</i>	<i>ontwerp-Richtlijn</i>
<i>Publicatiedatum RJ-Uiting</i>	<i>13 maart 2026</i>
<i>(voorgestelde) Ingangsdatum</i>	<i>1 januari 2027</i>
<i>Commentaarperiode tot</i>	<i>30 april 2026</i>

Inleiding

Voor wie is deze RJ-Uiting relevant

Deze RJ-Uiting is relevant voor premiepensioeninstellingen in Nederland.

Welke wijzigingen stelt de RJ voor

Met de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (hierna: Wtp) per 1 juli 2023 en de veranderingen in de Pensioenwet en het Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen (hierna: Ftk) heeft de RJ reeds aanpassingen aangebracht in hoofdstuk 610 ‘Pensioenfondsen’. Bepaalde onderdelen van de Wtp kunnen ook gevolgen hebben voor premiepensioeninstellingen (hierna: PPI) waarvoor in hoofdstuk 611 ‘Premiepensioeninstellingen’ enkele aanpassingen worden voorgesteld.

Ingangsdatum

De RJ stelt voor de wijzigingen van kracht te laten worden voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027, waarbij eerdere toepassing wordt aanbevolen.

Commentaarperiode:

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van commentaren op deze RJ-Uiting. Deze kunnen tot uiterlijk 30 april 2026 worden ingediend bij het RJ-secretariaat, bij voorkeur per e-mail

(secretariaat@rjnet.nl). Commentaren zullen als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Achtergrond en inhoud

Met de inwerkingtreding van de Wtp per 1 juli 2023 onderscheidt de Pensioenwet twee type pensioenovereenkomsten, zijnde de solidaire premieovereenkomst en de flexibele premieovereenkomst (artikel 1 van de Pensioenwet). In hoofdstuk 611 'Premiepensioeninstellingen' is het uitgangspunt dat een PPI uitvoering geeft aan een of meerdere flexibele premieovereenkomsten. Indien de PPI (tevens) een of meerdere solidaire premieovereenkomsten uitvoert, zijn hiervoor de bepalingen zoals opgenomen in hoofdstuk 610 'Pensioenfondsen' van overeenkomstige toepassing (uitgezonderd de bepalingen m.b.t. de presentatie van het solidariteitsfonds). Alinea 257a en alinea 257b van hoofdstuk 610 'Pensioenfondsen', inzake de voorziening operationele kosten, zijn hierbij niet van toepassing omdat hiervoor bij een PPI andere wettelijke bepalingen gelden dan bij pensioenfondsen (zie alinea 102a).

Een PPI kan ook een variabele uitkering aanbieden. Voor de uitkeringsfase geldt dat het delen of verzekeren van het micro-langlevensrisico verplicht is. Dit kan onder meer via een risicodelingsreserve. Door het inrichten van de risicodelingsreserve kunnen financiële schokken worden opgevangen en kunnen sommige risico's tussen generaties collectief worden gedeeld. Deze risicodelingsreserve kan fungeren als een buffer, maar is niet verplicht. De risicodelingsreserve kan worden gevuld vanuit de premie of uit het inkooptarief bij toetreding tot het uitkeringscollectief. De keuze om een risicodelingsreserve in te richten en voor welke doelen deze reserve wordt ingezet is aan de werkgever en werknemers(vertegenwoordiging). De afspraken over de risicodelingsreserve dienen voor langere tijd (minimaal 5 jaar) te worden vastgesteld. De technische en financiële inrichting van de risicodelingsreserve conform deze doelstellingen behoort tot de verantwoordelijkheid van de PPI. Indien een risicodelingsreserve is gevormd, dient deze balanspost in de jaarrekening te worden aangeduid als risicodelingsfonds. Het risicodelingsfonds maakt onderdeel uit van de verplichtingen voor risico deelnemers. Omdat de PPI geen verzekeringstechnische risico's mag dragen, mag de PPI geen vaste uitkering aanbieden (zie alinea's 102d, 219 en 222).

De RJ stelt daarnaast de volgende wijzigingen voor:

- opnemen van definities en begrippen zoals opgenomen in de Pensioenwet en de Memorie van Toelichting die relevant zijn voor de verslaggeving door premiepensioeninstellingen (zie paragraaf 0 Definities);
- overige wijzigingen;
 - o verduidelijken van de toelichting van de mutaties in de voorziening verplichtingen voor risico deelnemers;
 - o de toelichting van beleggingen voor risico van deelnemers in lijn brengen met hoofdstuk 610 'Pensioenfondsen'. Specifiek het aanpassen van alinea 210, o.a. het toevoegen dat het mutatieoverzicht van de beleggingen ook op basis van lifecycle mag worden weergegeven;
 - o hoewel PPI's geen traditionele pensioenuitkeringen verzorgen, hebben zij wel de mogelijkheid van "doorbeleggen na pensionering". Om deze reden is het voorstel om de post 'pensioenuitkeringen' toe te voegen in de winst-en-verliesrekening (alinea 302 en voorbeeld model winst-en-verliesrekening in bijlage 2);
 - o de toelichting vereist inzake de SFDR is opgenomen in alinea 406.

611 PREMIEPENSIOENINSTELLINGEN

Deze Richtlijn 611 (aangepast ~~2026~~2024) vervangt Richtlijn 611 (aangepast ~~2021~~2019) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari ~~2027~~2022.

611.0 Definities

Voor de in dit hoofdstuk gehanteerde definities wordt verwezen naar artikel 1 van de Pensioenwet (PW) alsmede artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Vanwege de ingrijpende wijzigingen in de PW, door de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (WTP) (per 1 juli 2023), is een aantal definities uit artikel 1 van de PW hieronder opgenomen voor het juiste begrip van dit hoofdstuk:

Soorten pensioenovereenkomsten die binnen een premiepensioeninstelling kunnen worden ondergebracht onder de WTP:

- *flexibele premieovereenkomst*: premieovereenkomst waarbij de premie individueel wordt belegd en waarbij het kapitaal voortvloeiend uit de premie vanaf de pensioendatum wordt aangewend voor financiering van een variabele uitkering of voor de aankoop van een vastgestelde uitkering.
- *solidaire premieovereenkomst*: premieovereenkomst waarbij de premie collectief wordt belegd, de resultaten in ieder geval naar leeftijdscohorten worden toebedeeld en waarbij het voor pensioenuitkering bestemd vermogen gedurende de uitkeringsfase wordt aangewend voor financiering van een variabele uitkering.

Overige begrippen uit de Pensioenwet en de Memorie van toelichting

In de PW en de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de PW is een aantal begrippen geïntroduceerd waarvan de aanduiding of de definitie niet overeenkomt met de terminologie voor de jaarrekening.

- *lifecycle beleggen (hierna lifecycle)*: een methode waarbij het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille van de deelnemer op basis van leeftijd verandert. Naar mate de deelnemer ouder wordt (en dichterbij de pensioenleeftijd komt), wordt het totale risico van de beleggingsportefeuille afgebouwd.
- *risicodelingsreserve*: een collectieve vermogensreserve waarmee in een flexibele premieovereenkomst financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld. **Indien gevormd, dient deze balanspost in de jaarrekening van de PPI te worden aangeduid als risicodelingsfonds en te worden opgenomen onder de verplichtingen voor risico deelnemers.**
- *solidariteitsreserve*: een collectieve vermogensreserve waarmee in een solidaire premieovereenkomst financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld. **Indien gevormd, dient deze balanspost in de jaarrekening van de PPI te worden aangeduid als solidariteitsfonds en te worden opgenomen onder de verplichtingen voor risico deelnemers.**

611.1 Algemene uiteenzettingen

Inleiding en toepassingsgebied

101 Dit hoofdstuk is van toepassing op premiepensioeninstellingen. In dit hoofdstuk worden de specifieke bepalingen voor premiepensioeninstellingen geldende aspecten van de jaarrekening behandeld. De andere hoofdstukken zijn eveneens van toepassing op premiepensioeninstellingen, tenzij uit de bepalingen in dit hoofdstuk het tegendeel blijkt.

102 De premiepensioeninstelling (PPI) is een organisatievorm die sinds 1 januari 2011 mogelijk is door de Wet Introductie Premiepensioeninstellingen. De PPI valt onder de bepalingen van de ~~Wet op het financieel toezicht (Wft)~~ en de ~~Pensioenwet (PW)~~ en hieraan gerelateerde besluiten. De PPI voert een premieregeling uit ten behoeve van de (voormalig) werknemers van aangesloten werkgevers. De PPI mag wettelijk geen verzekeringstechnische risico's (zoals langlevensrisico, overlijdensrisico voor nabestaanden en arbeidsongeschiktheidsrisico) en risico's inzake de beleggingen van haar deelnemers dragen (artikel 23 lid 1 PW en artikel 1:1 Wft).

102a De werkgever kan bij een PPI uitsluitend een premieovereenkomst onderbrengen waarbij de PPI geen risico draagt (artikel 23 lid 1 PW). ~~Met de inwerkingtreding van de Wtp per 1 juli 2023 onderscheidt de PW twee type pensioenovereenkomsten, zijnde de flexibele premieovereenkomst en de solidaire premieovereenkomst. In dit hoofdstuk is het uitgangspunt dat een PPI uitvoering geeft aan een of meerdere flexibele premieovereenkomsten. Indien de PPI (tevens) een of meerdere solidaire premieovereenkomsten uitvoert, zijn hiervoor de bepalingen zoals opgenomen in hoofdstuk 610 Pensioenfondsen van overeenkomstige toepassing (uitgezonderd de bepalingen m.b.t. de presentatie van het solidariteitsfonds). Paragraaf 257a en paragraaf 257b van hoofdstuk 610 Pensioenfondsen inzake de voorziening operationele kosten zijn hierbij niet van toepassing.~~

102b Verzekeringstechnische risico's worden (door de werkgever direct of indirect via de PPI) bij een verzekeraar ondergebracht. Veelal wordt het vermogensbeheer van de premiegelden aan een vermogensbeheerder uitbesteed. De beleggingsrisico's liggen bij de deelnemers. Een PPI heeft met name een administratiefunctie. Hierdoor is de waarde van de beleggingen voor risico deelnemers per definitie gelijk aan de waarde van de verplichtingen voor risico deelnemers.

102c In een PPI worden gelden belegd om te zijner tijd ~~pensioen in te kopen~~, bij een andere organisatie ~~dan wel om de beleggingen, onder aftrek van de uitkeringen, te continueren na de pensioengerechtigde leeftijd bij de PPI, pensioenrechten in te kopen~~. De PPI is verplicht de waarde van de pensioenaanspraken van de deelnemer, gewezen deelnemer of andere aanspraakgerechtigde op de datum van omzetting van de aanspraken in een vastgestelde pensioenuitkering rechtstreeks over te dragen aan een door de PPI aan te wijzen verzekeraar (artikel 81a lid 1 PW). Op verzoek van de deelnemer, gewezen deelnemer of andere aanspraakgerechtigde kan de waarde van zijn pensioenaanspraken per de pensioendatum ook, onder voorwaarden, rechtstreeks worden overgedragen aan een pensioenuitvoerder die door de deelnemer, gewezen deelnemer of andere aanspraakgerechtigde is aangewezen (artikel 81a lid 2 PW).

102d Omdat de PPI geen verzekeringstechnische risico's mag dragen, mag de PPI geen vaste uitkering aanbieden. Een PPI mag wel een variabele uitkering aanbieden. Voor de uitkeringsfase geldt dat het delen of verzekeren van het micro-langlevensrisico verplicht is. Dit kan onder meer via een risicodelingsreserve . Indien gevormd, dient deze balanspost in

de jaarrekening te worden aangeduid als risicodelingsfonds. Het risicodelingsfonds maakt onderdeel uit van de verplichtingen voor risico deelnemers.

103 De PPI verstrekt op grond van artikel 3:71 Wft binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in de artikelen 361, eerste lid, onderscheidenlijk 391, eerste lid, en 392, eerste lid, onderdelen a tot en met f, van Boek 2 BW.

104 De PPI heeft de rechtsvorm van naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, stichting of Europese naamloze vennootschap (artikel 3:19a Wft). De rechtsvorm van de PPI bepaalt mede de eisen die gesteld worden aan de verslaggeving door de PPI.

105 Omwille van de onderlinge vergelijkbaarheid wordt aanbevolen dat de PPI, ongeacht de rechtsvorm, voor de balans en de winst-en-verliesrekening de voorbeelden hanteert die in bijlage 1 en bijlage 2 bij dit hoofdstuk zijn opgenomen. De PPI met de rechtsvorm van naamloze of besloten vennootschap kan van deze aanbeveling gebruik maken onder toepassing van de bepalingen in het Besluit modellen jaarrekening.

106 In dit hoofdstuk wordt in de paragrafen 2 en 3 meer in detail ingegaan op de posten van de balans en de winst-en-verliesrekening, alsmede op de daarbij behorende toelichting. In paragraaf 4 worden de overige onderwerpen besproken. Waar in dit hoofdstuk wordt gesproken over eigen vermogen, kan voor een stichting worden gelezen stichtingskapitaal en reserves. Waar in dit hoofdstuk wordt gesproken over de winst-en-verliesrekening, kan voor een stichting worden gelezen de staat van baten en lasten.

611.2 Balans

Activa algemeen

201 **De PPI dient de beleggingen voor risico PPI en de beleggingen voor risico deelnemers gescheiden in de balans weer te geven.**

Voor de activa wordt de volgende indeling aanbevolen:

- beleggingen voor risico PPI (zie alinea 202);
- beleggingen voor risico deelnemers (zie alinea 203 tot en met 211);
- immateriële vaste activa;
- materiële vaste activa;
- vorderingen en overlopende activa (zie alinea 212 en 213);
- liquide middelen (zie alinea 214).

Beleggingen voor risico PPI

202 Beleggingen voor risico PPI betreffen beleggingen waarbij het beleggingsrisico bij de PPI ligt. De beleggingen voor risico PPI worden onderscheiden in de volgende beleggingscategorieën:

- vastgoedbeleggingen;
- aandelen;
- vastrentende waarden;
- derivaten; en
- overige beleggingen.

Beleggingen voor risico deelnemers

Begripsbepaling

203 Beleggingen voor risico deelnemers betreffen beleggingen waarbij het beleggingsrisico niet bij de PPI ligt.

Verwerking

204 **De beleggingen voor risico deelnemers dienen in de balans van de PPI te worden opgenomen.** Hoewel de risico's van deze beleggingen niet voor de PPI zijn, worden deze beleggingen wel in de balans van de PPI opgenomen, omdat deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de bedrijfsvoering van de PPI en aan de gebruikers inzicht geven omtrent de omvang van het beheerde vermogen.

Waardering

205 **Beleggingen dienen te worden gewaardeerd op reële waarde.**

Presentatie

206 De beleggingen worden onderscheiden in de volgende beleggingscategorieën:

- vastgoedbeleggingen;
- aandelen;
- vastrentende waarden;
- derivaten; en
- overige beleggingen.

207 **Vorderingen en schulden inzake beleggingen betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities, banksaldi en overige vorderingen voor risico deelnemers dienen onder de beleggingen te worden geclassificeerd.**

208 De in alinea 206 gegeven beleggingscategorieën worden in de balans uitgesplitst, dan wel in één bedrag in de balans opgenomen en in toelichting nader uitgesplitst. **Indien beleggingen plaatsvinden door middel van participaties in beleggingsinstellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, bijvoorbeeld in vastgoedbeleggingen, dient de participatie gerubriceerd te worden in de beleggingscategorie waarin beleggingen van deze soort worden gerubriceerd en dienovereenkomstig gewaardeerd.** De participatiewaarde als geheel wordt getoond onder de rubriek waarin beoogd wordt te beleggen. Bij gemengde beleggingsinstellingen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, dan wel wordt een nadere uitsplitsing opgenomen, bijvoorbeeld conform het prospectus.

Toelichting

209 **In de toelichting dient voor iedere soort belegging de methodiek waarop de reële waarde is bepaald te worden toegelicht.**

De onder overige beleggingen opgenomen beleggingen dienen naar aard en omvang te worden toegelicht.

210 **Van iedere soort belegging dient een mutatieoverzicht te worden opgenomen.** Dit overzicht mag achterwege worden gelaten indien het beleggingen met een hoge omloopsnelheid (bijvoorbeeld deposito's) of derivaten betreft. Indien het inzicht niet nadelig wordt beïnvloed, kunnen beleggingen met dezelfde aard en risicoprofiel in één overzicht

worden samengevoegd. Een PPI kan hier kiezen om een mutatieoverzicht op te nemen per beleggingssoort, per lifecycle of per leeftijdscohort.

Deze overzichten hebben de volgende opbouw:

- stand begin boekjaar;
- aankopen;
- waardeontwikkelingen;
- verkopen;
- overige mutaties;
- stand einde boekjaar.

211 In de toelichting dient te worden vermeld in hoeverre beleggingen zijn uitgeleend. Dit geldt ook voor andere constructies waarbij de beleggingen niet ter directe beschikking van de PPI staan.

Vorderingen en overlopende activa

Begripsbepaling

212 Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform alinea 207.

Toelichting

213 In de toelichting op overige vorderingen dienen afzonderlijk te worden vermeld:

- **de vorderingen op de werkgevers;**
- **de vorderingen op deelnemers van de PPI;**
- **de vorderingen uit hoofde van waardeoverdrachten.**

Liquide middelen

214 Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen voor risico van de PPI die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Hieronder vallen dus niet de tegoeden in verband met beleggingstransacties conform alinea 207.

Passiva

215 Voor de passiva wordt de volgende indeling aanbevolen:

- eigen vermogen (zie alinea 216 tot en met 218);
- verplichtingen voor risico deelnemers (zie alinea 219 tot en met 221);
- voorzieningen;
- langlopende schulden;
- overige schulden en overlopende passiva.

Eigen vermogen

Begripsbepaling

216 Voor de voorschriften inzake het eigen vermogen van een vennootschap wordt verwezen naar hoofdstuk 240 Eigen vermogen. Voor de stichting worden stichtingskapitaal en reserves bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Solvabiliteitsmarge

217 In artikel 3:57 van de Wft wordt bepaald dat de PPI over voldoende solvabiliteit moet beschikken. De (minimum)solvabiliteitseisen worden in artikel 63a van het Besluit prudentiële regels Wft nader ingevuld.

Toelichting

218 Naast de minimumsolvabiliteit en de aanwezige solvabiliteit ~~dient vermeldt~~ de PPI de solvabiliteit die het bestuur van de PPI noodzakelijk acht **te vermelden**. **In de toelichting dient te worden uiteengezet hoe het bestuur van de PPI de noodzakelijk geachte solvabiliteit heeft bepaald, waarbij tevens wordt aangegeven in welke mate de in de risicoparagraaf opgenomen risico's bijdragen aan de noodzakelijk geachte solvabiliteit.**

Verplichtingen voor risico deelnemers

Begripsbepaling

219 Bij de verplichtingen voor risico deelnemers dragen de deelnemers contractueel de beleggingsrisico's van de hieraan gerelateerde beleggingen.

De verplichtingen voor risico deelnemers bestaat uit de voorziening verplichtingen voor risico deelnemers, ~~en~~ overige schulden voor risico deelnemers **en het solidariteitsfonds dan wel het risicodelingsfonds (indien van toepassing).**

Waardering

220 De waardering van de beleggingen voor risico deelnemers bepaalt de waardering van de hieraan gerelateerde verplichtingen voor risico deelnemers. Zoals uiteengezet in alinea 205 betreft dit de reële waarde van de beleggingen voor risico deelnemers.

Toelichting

221 **Van de ~~voorziening~~ verplichtingen voor risico deelnemers dient een mutatieoverzicht te worden opgenomen. ~~In het overzicht dienen in ieder geval afzonderlijk de stortingen en de onttrekkingen zichtbaar gemaakt te worden.~~**

Dit overzicht **dient ten minste** heeft de volgende opbouw **te hebben**:

- stand begin boekjaar;
- premiebijdragen **(inleg);**
- overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen;
- beleggingsresultaat voor risico deelnemers;
- expiratiekapitaal;
- **pensioenuitkeringen;**
- overdrachtssom overgedragen pensioenverplichtingen;
- ingehouden kosten (beheervergoeding en andere vergoedingen PPI);
- **overige mutaties (indien van toepassing);**
- stand einde boekjaar.

222 In de toelichting wordt het karakter van het solidariteitsfonds dan wel het risicodelingsfonds vermeld, alsmede de mutaties die hierin gedurende het boekjaar hebben plaatsgevonden.

Algemeen

Begripsbepaling

301 De PPI stelt een winst-en-verliesrekening op. De in artikel 2:377 BW vermelde posten voor de inhoud van de winst-en-verliesrekening zijn voor het merendeel niet toepasbaar voor een PPI, omdat zij bij de PPI niet voor komen dan wel van minder betekenis zijn.

De bijdragen die de PPI ontvangt voor pensioenopbouw dragen niet rechtstreeks bij aan het resultaat van de PPI. Ook de resultaten op de beleggingen voor risico deelnemers dragen niet rechtstreeks bij aan het resultaat van de PPI. Deze resultaten worden wel gepresenteerd onder de resultaten voor risico deelnemers, omdat deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de bedrijfsvoering van de PPI en aan de gebruikers inzicht geven omtrent de voor de deelnemers behaalde beleggingsresultaten.

Het is mogelijk dat de PPI bemiddelingsactiviteiten uitvoert inzake het incasseren en doorbetalen van verzekeringspremies waarvoor een bemiddelingsvergoeding kan worden ontvangen. Dergelijke verzekeringspremies dragen niet bij aan het resultaat van de PPI en worden niet in de winst-en-verliesrekening van de PPI opgenomen (met uitzondering van de eventuele bemiddelingsvergoeding).

Toelichting

In de toelichting op de winst-en-verliesrekening (onderdeel resultaten voor risico deelnemers) dient informatie te worden opgenomen omtrent de beleggingsresultaten en de hieraan gerelateerde kosten (zie alinea 303 tot en met 305). Voor de bedrijfsuitvoering van de PPI is het van belang dat er inzicht wordt gegeven in de resultaatontwikkeling van de beleggingen voor risico deelnemers.

Presentatie

302 **In de winst-en-verliesrekening dienen in ieder geval de volgende posten voor te komen:**

Resultaten voor risico PPI:

- **kostenvergoedingen beleggingsactiviteiten;**
- **andere kostenvergoedingen (inclusief bemiddelingsvergoeding);**
- **beleggingsresultaten voor risico PPI;**
- **overige baten;**
- **uitvoeringskosten;**
- **overige lasten.**

Resultaten voor risico deelnemers:

- **premiebijdragen (inleg);**
- **overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen;**
- **beleggingsresultaat voor risico deelnemers;**
- **expiratiekapitaal;**
- **pensioenuitkeringen;**
- **overdrachtssom overgedragen pensioenverplichtingen;**
- **ingehouden kosten (beheervergoeding en andere vergoedingen PPI);**
- **mutatie voorziening verplichtingen voor risico deelnemers;**

– overige mutaties (indien van toepassing).

In bijlage 2 is een voorbeeld van een winst-en-verliesrekening opgenomen.

Kosteninhoudingen

303 In de toelichting dient te worden vermeld op welke wijze de PPI de kosten-inhoudingen heeft verwerkt.

Beleggingsresultaten voor risico deelnemers

Toelichting

304 Op de beleggingsresultaten dienen kosten van vermogensbeheer zichtbaar in mindering te worden gebracht. Transactiekosten kunnen worden gesaldeerd met de gerelateerde beleggingsopbrengsten. Indien en voor zover de transactiekosten betrouwbaar vastgesteld kunnen worden, dienen deze te worden toegelicht. Indien de transactiekosten niet betrouwbaar vastgesteld kunnen worden, dient de reden hiervan te worden toegelicht.

De PPI dient in de toelichting op de winst-en-verliesrekening informatie op te nemen omtrent de waardeontwikkeling van de beleggingen voor risico deelnemers.

In de toelichting dient een nadere uitsplitsing te worden gemaakt naar:

- directe beleggingsresultaten;
- indirecte beleggingsresultaten; en
- in aftrek gebrachte kosten van vermogensbeheer.

305 Onder kosten van vermogensbeheer vallen alle kosten die de PPI maakt voor het beheer van de beleggingen met uitzondering van transactiekosten. Transactiekosten zijn de externe kosten die gemaakt worden om een (beleggings-)transactie tot stand te brengen en uit te voeren.

306 De (in)directe beleggingsresultaten en de in aftrek gebrachte kosten van vermogensbeheer dienen gespecificeerd te worden naar de verschillende beleggingscategorieën conform alinea 204. In deze specificatie dienen de bruto-opbrengsten van de beleggingscategorieën te worden opgenomen waarop de kosten van vermogensbeheer zichtbaar in aftrek zijn gebracht. Indien geen betrouwbare toerekening kan worden gemaakt, dient dit te worden toegelicht.

Aanbevolen wordt om, indien de beleggingen in de toelichting verder zijn uitgesplitst, bovengenoemde specificatie te geven voor de in de toelichting vermelde beleggingscategorieën.

611.4 Overige onderwerpen

Kasstroomoverzicht

401 In het kasstroomoverzicht van de PPI worden geen kasstromen voor risico deelnemers verantwoord. De kasstromen uit beleggingsactiviteiten voor risico PPI kunnen onder de operationele activiteiten of onder de investeringsactiviteiten worden opgenomen.

Nettopensioenregelingen

402 Gezien het bijzondere karakter van een nettopensioenregeling dienen de afspraken en de kenmerken van een nettopensioenregeling, alsmede de wijze waarop de regeling in de jaarrekening is verwerkt, te worden toegelicht.

Bestuursverslag

403 Het bestuursverslag wordt opgesteld conform de wettelijke bepalingen van artikel 2:391 BW. De PPI vermeldt de volgende informatie als nadere uitwerking van de gang van zaken gedurende het verslagjaar en de toestand per balansdatum:

Algemene informatie

- juridische structuur;
- samenstelling van bestuur en overige organen van de PPI;
- statutaire doelstellingen; en
- inhoud van de belangrijkste kernactiviteiten, (premie)pensioenregelingen, producten en diensten van de PPI, alsmede de categorieën belanghebbenden.

Financiële informatie

Samenvatting van en toelichting op de financiële positie van de PPI en de ontwikkeling daarin gedurende het verslagjaar waarbij aandacht wordt geschonken aan:

- informatie over de door de PPI afgesloten overeenkomsten met cliënten betreffende de financiering en de uitvoering;
- informatie over de solvabiliteitseisen, zoals die door de PPI wordt gehanteerd alsmede in hoeverre hieraan wordt voldaan; en
- ten aanzien van de beleggingen voor risico deelnemers:
 - interne en externe ontwikkelingen ten aanzien van beleggingen en rendementen (waarbij de samenstelling van de rendementen wordt weergegeven voor en na aftrek van kosten van vermogensbeheer en/of transactiekosten);
 - inzicht in de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten, waarbij de kosten van vermogensbeheer en de transactiekosten worden verbijzonderd naar beleggingscategorie. Hierbij worden de eventuele afwijkingen tussen de in het bestuursverslag en in de jaarrekening opgenomen bedragen toegelicht.

404 In de jaarrekening en het bestuursverslag wordt ingegaan op het beleid van de PPI en de risico's die de PPI bij de uitvoering van haar taken loopt. Aanbevolen wordt beleidsmatige zaken op te nemen in het bestuursverslag en kwantitatieve en kwalitatieve toelichtingen op de posten in de balans op te nemen in de jaarrekening.

405 **In het bestuursverslag dient een meerjarenoverzicht met kerncijfers te worden opgenomen.**

406 Indien een financieel product (waaronder een pensioenregeling) als bedoeld in artikel 8, lid 1, of in artikel 9, lid 1, 2 of 3 'Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector' wordt aangeboden, wordt een beschrijving in het bestuursverslag opgenomen van het volgende:

- voor een financieel product als bedoeld in artikel 8, lid 1 Verordening: de mate waarin aan de ecologische of sociale kenmerken is voldaan;
- voor een financieel product als bedoeld in artikel 9, lid 1, 2 of 3 Verordening: het algemene duurzaamheidsgerelateerde effect van het financiële product aan de hand van relevante duurzaamheidsindicatoren, of
- indien een index als referentiebenchmark is aangewezen: een vergelijking tussen het algemene duurzaamheidsgerelateerde effect van het financieel product met de effecten van de aangewezen index en van een brede marktindex aan de hand van duurzaamheidsindicatoren.

611 Bijlage 1 **Voorbeeld Balans PPI**

Balans per 31 december jaar X		jaar X
ACTIEF		
A. Beleggingen voor risico PPI		
1. Vastgoedbeleggingen	...	
2. Aandelen	...	
3. Vastrentende waarden	...	
4. Derivaten	...	
5. Overige beleggingen	...	...
B. Beleggingen voor risico deelnemers		
1. Vastgoedbeleggingen	...	
2. Aandelen	...	
3. Vastrentende waarden	...	
4. Derivaten	...	
5. Overige beleggingen	...	...
C. Immateriële vaste activa		...
D. Materiële vaste activa		...
E. Vorderingen en overlopende activa		...
F. Liquide middelen		...
G. Overige activa		...
		...
PASSIEF		
A. Eigen vermogen		
I. Aandelenkapitaal	...	
II. Agio	...	
III. Wettelijke en statutaire reserves	...	
IV. Overige reserves	...	...
B. Verplichtingen voor risico deelnemers		
1. Voorziening verplichtingen voor risico deelnemers		...
2. Overige schulden voor risico deelnemers		...
<u>3. Solidariteitsfonds voor risico deelnemers</u>		<u>...</u>
<u>4. Risicodelingsfonds voor risico deelnemers</u>		<u>...</u>
C. Voorzieningen		...
D. Langlopende schulden		...
E. Overige schulden en overlopende passiva		...
		...

611 Bijlage 2 **Voorbeeld Winst-en-verliesrekening PPI**

	jaar X
Resultaten voor risico PPI	
a. Kostenvergoedingen beleggingsactiviteiten	...
b. Andere kostenvergoedingen (inclusief bemiddelingsvergoeding)	...
c. Beleggingsresultaten voor risico PPI	...
d. Overige baten	...
e. Uitvoeringskosten	-...
f. Overige lasten	-...
Totaal resultaat voor risico PPI, voor belastingen	...
Vennootschapsbelasting	-...
Resultaat na belastingen	...
<u>Bestemming van het resultaat na belastingen:</u>	
<u>Wettelijke reserves</u>	...
<u>Statutaire reserves</u>	...
<u>Overige reserves</u>	...
<u>Totaal saldo van het resultaat na belastingen</u>	...
Resultaten voor risico deelnemers	
g. Premiebijdragen	...
h. Overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen	...
i. Beleggingsresultaten voor risico deelnemers	...
j. Expiratiekapitaal	-...
<u>k. Pensioenuitkeringen</u>	-...
<u>kl. Overdrachtssom overgedragen pensioenverplichtingen</u>	-...
<u>lm. Ingehouden kosten (beheervergoeding en andere vergoedingen PPI)</u>	-...
<u>no. Mutatie voorziening verplichtingen voor risico deelnemers</u>	-...
<u>om Mutatie voorziening verplichtingen voor risico deelnemers Overige mutaties (indien van toepassing)</u>	-...